

Fag: Kunst og håndverk 1 med vekt på flerkulturelt skapende arbeid

Kode: KH130D

Studiepoeng: 30

Vedtatt: Vedtatt av Avdelingsstyret i møte 22.juni 2004 (sak A24/04) med senere justering av dekan våren 2005 og våren 2007.

Fagplanens inndeling:

- 1. Innledning til lokal fagplan**
- 3. Innhold**
- 4. Organisering og arbeidsformer**
- 5. Vurderingsordning**
- 6. Pensum og kunnskapskilder**

1. Innledning

Fagplanen i kunst og håndverk 1 med vekt på flerkulturelt skapende arbeid bygger på gjeldende nasjonal rammeplan og fagplanen for kunst og håndverk i KL06.

Estetiske fag er viktige for å skape kulturell forståelse. Vi kommuniserer verdier, holdninger og kulturell tilhørighet gjennom praktisk skapende arbeid i materialer. Kunst og formkultur er avgjørende når mennesker og nasjoner skal utvikle identitet og forståelse i et historisk og kulturelt perspektiv. Kunst og håndverksfaget i grunnskolen er arena for et mangfold av uttrykksformer innenfor kunst, arkitektur, design og håndverk.

Opplæringen i kunst og håndverk skal fremme sentrale verdier i skolen med vekt på samarbeid, likestilling mellom kjønn og kulturer og en bærekraftig miljø- og ressursforvaltning.

Studiet innebærer arbeidsprosesser som utfordrer på forskjellige måter. Det dreier seg om å møte, oppleve, uttrykke, reflektere og forstå. Studentenes skapende arbeid, kulturstoffet og de didaktiske komponentene sees i sammenheng. Progresjonen er bygget opp dels som en grunnleggende innføring i faget og dels som en fordypning med utgangspunkt i en selvvalgt kultur.

Studiet kvalifiserer studentene til å undervise på alle trinn i grunnskolen, men er spesielt tilrettelagt for lærere som vil undervise barnegrupper hvor flere kulturer er representert.

Kunst og håndverk 1 med vekt på flerkulturelt skapende arbeid kan velges av studenter som tar faglærerutdanning/bachelorgrad for tospråklige lærere.

2. Innhold

Faglig og fagdidaktisk kunnskap

Studieenheten består av seks obligatoriske målområder:

- Visuell kommunikasjon
- Kulturhistorie
- Kunst
- Arkitektur
- Design
- Fagdidaktikk

Visuell kommunikasjon

Målområdet omfatter bruk av medier innenfor en definert kulturell ramme som formidler informasjon, verdier, holdninger og kulturell tilhørighet. Form, farge og komposisjon samt idéutvikling, problemløsning og symbolbehandling er sentrale emner i målområdet. Eksperimentering med visuelle virkemidler står sentralt i arbeid med visuell kommunikasjon.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- bruke enkel bildeanalyse og kommunikasjonsteori i møte med ulike to- og tredimensjonale uttrykk
- bruke grunnleggende formale virkemidler i arbeid med form og farge
- bruke enkle former for digital bildebehandling i egne bildeuttrykk

Kulturhistorie

En viktig komponent i studiet er menneskets felles kulturhistoriske utvikling, og sammenhengen mellom ulike kulturers uttrykksformer. Ulike uttrykk hentet fra kunst- og kulturhistorien er utgangspunktet for eget skapende arbeid. Dette er også grunnlaget for planlegging av undervisning.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- tilegne seg kunnskaper om kulturenes uttrykksformer
- bruke kulturens uttrykksformer som inspirasjon og referanse for eget skapende arbeid
- bruke ulike kulturuttrykk i undervisning av barn og unge

Kunst

Målområdet omfatter skapende arbeid med bilde og skulptur som estetisk uttrykk for opplevelse, erkjennelse, undring og innovasjon.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- benytte de viktigste estetiske virkemidlene som linje, flate, form og rom knyttet til enkel teori og komposisjonslære
- bruke sentrale redskaper og materialer, og kjenne til egenskaper og anvendelsesmuligheter
- bruke naturalistiske, ekspressive, abstrakte og nonfigurative uttrykksformer i eget bilde- og skulpturarbeid

Arkitektur

Målområdet arkitektur fokuserer på det visuelle miljøet, både i det private og det offentlige rom, og hvordan dette danner rammer for våre liv og virker inn på oss. Studentenes eget undersøkende og skapende arbeid knyttes til studier av bygninger og bygningsmiljøer.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- planlegge og bygge modeller av hus og rom ved hjelp av enkle håndverksteknikker og digitale verktøy
- vurdere funksjonelle og estetiske planløsninger i inne- og uterom knyttet til f. eks. skolebygg
- samtale om materialer og konstruksjoner i et ressurs- og miljøperspektiv og se sammenhengen mellom bebyggelse og omgivelser

Design

Målområdet design omfatter arbeid med problemstillinger knyttet til formgivning, hverdagestetikk og skaping av gjenstander som primært skal dekke praktiske behov. Design er et todelt målområde hvor det er samspill mellom estetisk formgivning og teknisk problemløsning ut fra spesifikke ønskede funksjoner.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- sette eget arbeid inn i en historisk, kulturell, estetisk og funksjonell kontekst
- planlegge, formgi, vurdere og reflektere over eget arbeid
- anvende hensiktmessige teknikker og materialer
- bruke enkel funksjonsanalyse som inkluderer grunnleggende begrep innenfor form, farge, dekor og tekstur
- bruke og vedlikeholde redskaper og maskiner, og kjenne til grunnleggende HMS-krav

Fagdidaktikk

Målområdet fagdidaktikk er et gjennomgangstema i hele studiet. Eksemplariske arbeidsmåter i forhold til undervisning i grunnskolen blir vektlagt. Fagdidaktiske prosjekter kan knyttes til praksis.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- samtale om hovedtrekkene i fagets historie, innhold og metode
- planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning
- gjøre rede for sentrale tema som persepsjon, kreativitet og skapende prosesser
- vurdere ulike typer læremidler
- kjenne til skapende og leikpregete arbeidsformer som kan gi estetisk opplevelse og erkjennelse
- gjøre rede for sentrale teorier om barn og unges to- og tredimensjonale formspråkutvikling

Fordypning med utgangspunkt i en selvvalgt kultur

Fordypningen vektlegger utforskende og praktisk skapende arbeid innenfor et selvvalgt emne. Utgangspunktet for arbeidet kan være et tema, en epoke, et målområde, et eller flere materialer, teknikker og utstyr, estetiske virkemidler og lignende. Eget skapende arbeid og tilhørende referansemateriale knyttes til didaktisk

refleksjon. Arbeidet skal dokumenteres med en skriftlig rapport som inngår i vurderingen.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- dokumentere fordypning i en problemstilling der skapende arbeid sees i forhold til kulturelle uttrykksformer fra selvvalgt kultur
- bruke bevisst estetisk skjønn i anvendelse av virkemidler og visuelle koder som særkjenner selvvalgt kultur
- vurdere og utnytte materialenes bruksegenskaper og estetiske uttrykkskvaliteter i egne arbeider
- reflektere over sammenhengen mellom eget arbeid og arbeid med barn og unge
- dokumentere erfaring med FoU-arbeid i faget

Praksis

Praksis er en viktig del av studiet hvor studentene får bruke sin faglige og didaktiske kompetanse i tilrettelegging av undervisning i faget. Praksisen kan enten være en 2 ukers sammenhengende praksisperiode eller en fleksibel praksis tilsvarende 10 arbeidsdager.

Mål for opplæringen er at studenten skal kunne

- anvende læreplanverket for grunnskolen og utarbeide lokale planer for faget
- bruke teori og praktisk erfaring i planlegging og gjennomføring av undervisning i faget
- tilrettelegge tilpasset undervisning i faget for alle elever
- vurdere og reflektere over egen praksis

De overstående punktene kan knyttes til fordypningsprosjektet med utgangspunkt i en selvvalgt kultur.

Grunnleggende ferdigheter i faget

I studieemnet skal de grunnleggende ferdighetene, som er integrert i kompetansemålene i grunnopplæringen, komme tydelig fram. De skal bidra til utvikling av og er en del av fagkompetansen.

4. Organisering og arbeidsformer

Studiet går over ett år og organiseres i 5 tredagers samlinger og en eksamenssamling. Undervisning vil hovedsakelig skje i samlet gruppe, mens veiledning vil foregå i mindre gruppe eller individuelt, oftest på de ulike verkstedene. I fordypningsprosjektet arbeider studentene relativt selvstendig og med veiledning av faglærere. Studentene må selv avtale med eventuelle veiledere utenfor skolen dersom de har behov for det. Dette må i tilfelle avtales med faglærer.

I tillegg til den organiserte undervisningen kreves det en betydelig arbeidsinnsats gjennom hele studieåret. Selvstudiet vil for en del bli organisert i egne perioder hvor studentene arbeider med oppgaver i forlengelse av oppgaver gitt på skolen, eller med selvvalgte problemstillinger.

Studiet vil bestå av en veksling mellom eget praktisk skapende arbeid, møte med kunst og formkultur, møte med utøvere i ulike kulturelle miljøer, teoretiske studier og samarbeid med praksisfeltet. Refleksjon rundt eget og andres arbeid står sentralt. Dels organiseres lærestoffet i atskilte enheter, dels ses det i sammenhenger slik at det fremmer helhetsopplevelser og helhetstenking i faget.

Studentene skal arbeide både med spesifikt faglige og dagsaktuelle problemstillinger. De skal prøve ut ulike måter å vinkle og organisere arbeid på, herunder tema og prosjektarbeid. Det praktiske arbeidet vil i hovedsak være individuelt arbeid. Bruk av IKT er en integrert del av studiet.

Den enkelte student plikter å forevise og diskutere praktiske oppgaveløsninger med faglærer underveis i arbeidsprosessen. Besvarelser som ikke er forelagt faglærer til veiledning, kan bli avvist til eksamen. Gjennom hele studiet vil det foregå uformelle samtaler som omfatter råd og veiledning i de arbeidsprosesser den enkelte student befinner seg i.

Studentene skal styrke sin kulturhistoriske kunnskap og bruke fagets kulturstoff som inspirasjon og referanse for eget skapende arbeid. I studiet legges det opp til flere mindre ekskursjoner til utstillinger og samlinger.

Til utprøving og eksperimentering og mindre oppgaver kan skolen tilby de nødvendige materialer som dekkes av en materialavgift. Utover dette må studentene selv betale materialer til praktisk arbeid.

Obligatorisk studiedeltaking

Følgende elementer av studiet er obligatorisk:

- innføring og oppsummering i målområdene visuell kommunikasjon, kulturhistorie, kunst, arkitektur, design og fagdidaktikk
- innføring i bruk av maskiner, verktøy og utstyr på verkstedene
- veiledning av fordypningsoppgaven
- ekskursjoner
- praksis
- studievurdering

5. Vurderingsordning

Obligatoriske arbeidskrav

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent, og teller ikke ved fastsettelsen av endelig karakter. Endelig karakter blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.

- tekniske utprøvinger
- refleksjonslogg
- milepælplan for fordypningsoppgaven
- temautstilling

Grunnlag for karaktersetting

Karakter i faget fastsettes på grunnlag av to deler som hver teller 50 %.

Del 1 Utstilling

En utstilling som består av hele det praktisk skapende arbeidet fra alle målområder, og en fordypningsoppgave.

Del 2 Individuell muntlig eksamen

Den individuelle muntlige eksamen skal dokumentere kunnskaper innenfor alle målområder.

Både del 1 og del 2 må være bestått for å få karakter i faget. Ved fastsetting av endelig karakter er del 1 utslagsgivende.

6. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemiddel til eksamen

Pensumlistene produseres av biblioteket og finnes på følgende adresse <http://alt.hist.no/biblioteket/> på avdelingens hjemmesider. Pensumlistene redigeres av biblioteket. Spørsmål rettes til faglig ansvarlig